

A járási hivatalok által nyújtható pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

Pénzbeli szociális ellátások:

- aktív korúak ellátása, azon belül foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- időskorúak járadéka,
- ápolási díj
- gyermekek otthongondozási díja

Természetbeni szociális ellátások:

- egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság,
- közgyógyellátás.

Az ellátásokat érintő főbb jogszabályváltozások:

Közgyógyellátásra való jogosultság:

Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot a megállapítása alapjául szolgáló körülmény fennállásának időtartamáig, de legalább négy évre, a normatív közgyógyellátásra való jogosultságot négy évre állapítják meg. A közgyógyellátásra való jogosultság kezdő időpontja a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő harmadik nap. A közgyógyellátási igazolvánnyal kapcsolatos ügyintézésre kijelölt kormányhivatal az igazolványt a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő 15 napon belül kézbesíti a jogosult részére.

A módosítással a közgyógyellátásra való jogosultság időtartama kiterjesztésre került, az alanyi közgyógyellátásra való jogosultság időtartama a korábbi 4 év helyett, az alapul szolgáló jogosultsági körülmény fennállásáig terjedő időre, de minimum 4 év időtartamra, míg a normatív közgyógyellátás 2 év helyett 4 évre kerül megállapításra.

Az alapul szolgáló körülmény (azaz az egészségi állapot alapján megállapított ellátás) fennállásáig terjedő időintervallumra kiterjedő jogosultság azt jelenti, hogy bizonyos esetekben határozatlan időtartamú ellátás megállapítására is lehetőség van (pl.: ha az alapul szolgáló ellátás hadigondozotti ellátás).

Gyermekek otthongondozási díja:

Módosításra került, hogy hozzátartozó (Ptk. 8:1 § (1) bekezdés 2. pontja, ha nem a szülő kérelmezi a gyod-ot) részére, mely esetekben állapítható meg a gyermekek otthongondozási díja és ezen feltételeket, mely iratokkal kell igazolni.

Hozzá tartozó részére akkor állapítható meg gyermekek otthongondozási díjára való jogosultság, ha az „alapfeltételek” teljesülnek, a gyermekkel közös háztartásban él, és a gyermek nem áll a szülő gondozásában, mert a szülő vagy meghalt, vagy a gyermek állandó és tartós gondozásában a saját egészségi állapotára figyelemmel akadályozottá vált, vagy a szülői felügyeleti joga a Ptk. 4:186. § (1) bekezdés a), c), e) vagy h) pontja vagy 4:186. § (2) bekezdése alapján szünetel, illetve azt a bíróság megszüntette. További feltétel, hogy a szülőnek a gyermekre tekintettel korábban már volt megállapított gyermekek otthongondozási díjára való jogosultsága kivéve, ha a gyermek 18. életévének betöltése előtt került a hozzátartozó gondozásába.

Ha nem a szülő kérelmezi a GYOD-ot a kérelemhez mellékelni kell az ápolat gyermek befogadása, elhelyezése vagy ideiglenes hatályú elhelyezése, valamint a gyámrendelés tárgyában hozott bírósági, illetve gyámhatósági döntést. Ha nem áll rendelkezésre, a hatóság beszerzi a gyámrendelő határozat másolatát, vagy a gyámhatósági nyilvántartásban a gyámrendelés tényéről megtalálható adatot.

Minderre tekintettel módosításra került a GYOD kérelem formanyomtatvány, amely megtalálható a www.kormanyhivatalok.hu honlapon.

Bármely ellátás esetében → lakcímváltozásból eredő eljárási szabályok változása:

A hatóság illetékességét érintő lakcímváltozás esetében az ellátásra való jogosultság megszüntetésére nem kerül sor. Az ügyfél vagy a korábbi lakóhelye szerint, vagy az új lakóhelye szerint illetékes hatóságnál bejelenti a lakcímváltozás tényét, amelyre figyelemmel az iratanyaga áttételre kerül az új lakóhely szerinti hatósághoz.

Tájékoztató az ellátásokról:

Ápolási díj	Gyermekek otthongondozási díja
Az állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos személy (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végző hozzátartozó ellátása.	Önellátásra képtelen gyermekét ápoló, gondozó szülők ellátása.
Jogosult: a hozzátartozó (Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pont)	Jogosult: a szülő, kivételes esetben a gyermekkel közös háztartásban élő hozzátartozó is megkaphatja.
Az ellátás célja, hogy rendszeres támogatást biztosítson azoknak, akik súlyosan fogyatékos, tartósan beteg állandó ápolásra, gondozásra szoruló hozzátartozójukról gondoskodnak. Tehát az ellátást nem a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos személy, hanem az őt ápoló, gondozó hozzátartozó kapja.	A súlyos fogyatékos, vagy tartós betegség miatt önellátásra képtelen gyermekről való gondoskodás alapján határozza meg a családok működését, és az esetek jelentős részében azzal jár, hogy a gondozást végző szülő évtizedekig nem tud visszalépni a munkaerő-piacra, így nem tud keresőtevékenységet folytatni sem. Múltánolva azt a terhet, amit a családnak egy tartósan beteg, súlyosan fogyatékos gyermek nevelése jelent, a súlyos fogyatékos, vagy tartós betegségből adódóan önellátásra képtelen gyermekükről gondoskodók számára létrehozásra került a gyermekek otthongondozási díja. Az ellátás a törvény szerint a gyermek életkorára tekintet nélkül nyújtható az őt ápoló szülőnek.
Alapösszegű ápolási díj: Aki állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos személy (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi, és GYOD-ra nem jogosult.	Az önellátási képesség mértékét jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő szakértelemmel rendelkező személy állapítja meg, akit a hatóság rendel ki szakértőként.
Emelt összegű ápolási díj: Aki fokozott ápolást igénylő súlyosan fogyatékos hozzátartozója gondozását, ápolását végzi, de a kiemelt ápolási díjra való jogosultság feltételeinek nem felel meg, és GYOD-ra nem jogosult.	6 éves kor alatt külön vizsgálat nincs, az állapotvizsgálat eredményét is tartalmazó szakorvosi dokumentumot a GYOD megállapítása iránti kérelemhez mellékelten kell benyújtani
Kiemelt összegű ápolási díj: Aki a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján „E” minősítési kategóriába sorolt (egészségi állapota 1-30% között van és orvosszakmai szempontból önellátásra nem vagy csak segítséggel képes) hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi. Aki olyan hozzátartozójának gondozását, ápolását végzi, aki után a magasabb összegű családi pótlékot miniszteri rendeletben meghatározott súlyosságú betegségre vagy fogyatékosagra tekintettel folyósítják.	6 éves kor felett a kérelem benyújtását követően kerül sor az állapotvizsgálatra. A vizsgálat az ápolásra szoruló személy otthonában történik.
Az ápolási díj folyósításai ideje: - a nyugdíj megállapításakor szolgálati időnek számít, - a megváltozott munkaképességűek ellátásai esetén előzetes biztosítási időnek számít, - járadékfizetés nélkül jogosult egészségügyi ellátásra.	A gyermekek otthongondozási díja folyósítási ideje: - a nyugdíj megállapításakor szolgálati időnek számít, - a megváltozott munkaképességűek ellátásai esetén előzetes biztosítási időnek számít, - járadékfizetés nélkül jogosít egészségügyi ellátásra
Az ápolási díj mellett maximum napi 4 órában lehet keresőtevékenységet folytatni.	A gyermekek otthongondozási díja mellett maximum napi 4 órában lehet keresőtevékenységet folytatni.
Alapösszegű ápolási díj: bruttó 51.760,- Ft/hó, Emelt összegű ápolási díj: bruttó 77.640,- Ft/hó, Kiemelt összegű ápolási díj: bruttó 93.170,- Ft/hó	Gyermekek otthongondozási díja: bruttó 322.800,- Ft/hó.

Aktív korúak ellátása	
A hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az állam azokat a szociálisan rászorult, életkoruknál fogva az emberi élet aktív időszakát élő személyeket – és rajtuk keresztül azok családjait – részesíti pénzbeli szociális ellátásban, akik valamilyen személyes körülmény folytán a nyílt munkaerő-piacon tartósan, hosszú idő óta nem tudnak elhelyezkedni, és ezáltal a család megélhetését önerőből nem tudják biztosítani. Az aktív korúak ellátásának – de azon belül is különösen a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultság megállapításának – szándékolt célja, hogy a jogosultat hosszú távon be-, illetve visszavezesse a munkaerőpiacra, közfoglalkoztatással, támogatott képzésekkel, az állami foglalkoztatási szervezetrendszerrel történő folyamatos együttműködés kötelezettségének előírásával felkészítse a nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedésre.	
Jogosulti kör: - o aki a számára az Ft. alapján megállapított valamely álláskeresési ellátás folyósításának időtartamát kimerítette, - o akinek az Ft. alapján megállapított valamely álláskeresési ellátásra való jogosultságát keresőtevékenység miatt szüntették meg, de e keresőtevékenységből eredően újabb álláskeresési támogatásra nem sikerült jogosultságot szereznie, - o akinek esetében a gyermekek otthongondozási díja, az ápolási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás, a gyermeknevelési támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az árvaellátásra jogosult gyermekek tartása címén megállapított özvegyi nyugdíj folyósítása – az árvaellátásban részesült gyermek árvaellátásra már nem jogosító életkorára figyelemmel – megszűnt, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel legalább három hónapig igazoltan együttműködött, - o aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két év során az állami foglalkoztatási szervvel (vagy a rehabilitációs hatósággal) legalább egy év időtartamban igazoltan együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat. A családban akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 90%-át és vagyona, nincs.	
Az aktív korúak ellátása folyósítási ideje alatt járulékfizetés nélkül jogosult egészségügyi ellátásra.	
Foglalkoztatást helyettesítő támogatás	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
A foglalkoztatást helyettesítő támogatás havi összege a szociális vetítési alap 80%-a, jelenleg 22.800,- Ft/hó.	Annak az aktív korúak ellátására jogosult személynek a részére kell megállapítani, – akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján legfeljebb 50%-os, vagy - aki vakok személyi járadékában, vagy - fogyatékosági támogatásban részesül, - 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani.
	Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti ellátás összege – ellentétben a foglalkoztatást helyettesítő támogatással – nem állandó, hanem igazodik a család jövedelmi helyzetéhez. Az ellátás havi összege főszabályként a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb nettó összegének 90%-át.

Időskorúak járadéka	
Az ellátás nem tisztán segély típusú ellátás, hanem a nyugdíjbiztosítási rendszert kiegészítő ellátás, hiszen a nyugellátással nem rendelkező, vagy csak nagyon alacsony összegű nyugellátással rendelkező személyek részére nyújt támogatást.	
Jogosulti kör:	
-	a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személy, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 85%-át.
-	az egyedülálló, a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 100%-át.
-	az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135%-át.
2018. évtől az időskorúak járadékának jövedelmi jogosultsági határai a nyugdíjmeléssel megegyező arányban emelkednek.	
Az időskorúak járadékának összegei:	
-	házastársa van: 37.165,- Ft/hó,
-	egyedülálló 75 év alatti: 43.700,- Ft/hó,
-	egyedülálló 75. életévét betöltötte: 58.990,- Ft/hó.

Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
Lényege, hogy a jogosult személy számára biztosítja a Tbj. szerinti egészségügyi szolgáltatások térítésmentes, egészségügyi szolgáltatási járulékfizetési kötelezettség nélkül történő igénybevételét.
Jogosulti kör:
- annak a személynek állapítható meg a szociális rászorultsága egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság céljából, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 120%-át, egyedül élő személy esetében a 150%-át és a jövedelemvizsgálatnál figyelembe vett személyeknek nincs vagyona, illetve más jogcímen nem biztosított.
A szociális rászorultságról a járási hivatal hatósági bizonyítványt állít ki.
A bizonyítvány a szociális rászorultságot a kérelem benyújtásának napjától igazolja. A bizonyítvány hatályossága 1 év, ezen időtartam alatt tehát a jogosult az egészségügyi szolgáltatásokat egészségügyi szolgáltatási járulékfizetés nélkül igénybe veheti.

Közgyógyellátás	
A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.	
A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkező személy térítésmentesen jogosult a társadalombiztosítási támogatásba befogadott	
- járóbeteg-ellátás keretében rendelhető egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyszerekre – ideértve a különleges táplálkozási igényt kielégítő tápszereket is – gyógyszerkerete erejéig, - egyes, a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól szóló jogszabályban meghatározott gyógyászati segédeszközökre, ideértve a protetikai és fogszabályozó eszközöket is, valamint azok javítására és kölcsönzésére, továbbá - az orvosi rehabilitáció céljából igénybe vehető gyógyászati ellátásokra.	
A gyógyszerkeret	
- a rendszeres gyógyszer szükséglet támogatását szolgáló egyéni gyógyszerkeretből, és - az akut megbetegedésből eredő gyógyszer szükséglet támogatását szolgáló eseti keretből tevődik össze.	
Alanyi jogcímen jogosult:	Normatív jogcímen jogosult:
a) az átmeneti gondozásban részesülő, és a nevelésbe vett kiskorú; b) az aktív korúak ellátására jogosult egészségkárosodott személy; c) a pénzellátásban részesülő hadigondozott és a nemzeti gondozott; d) a rokkantsági járadékos; e) az, aki rokkantsági ellátásban részesül és az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján	Az a személy, akinek esetében a havi rendszeres gyógyító ellátásnak elismert térítési díja a szociális vetítési alap összegének 10%-át meghaladja, feltéve, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem éri el a szociális vetítési alap összegének 105%-át, egyedül élő esetén a 155%-át.

nem haladja meg a 30%-os mértéket, f) az Mmtv. 30. § (4) bekezdés b) pont ba) alpontjának vagy 32. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával rokkantsági ellátásban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, g) az Mmtv. 31. §-ának alkalmazásával öregségi nyugdíjban részesül és 2011. december 31-én I. vagy II. csoportú rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjra volt jogosult, vagy h) öregségi nyugdíjban részesül, és a nyugdíjra való jogosultságának megállapítását megelőző napon a f) vagy g) alpont hatálya alá tartozott; i) az, aki, vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül.	
Az alanyi közgyógyellátásra való jogosultságot a megállapítása alapjául szolgáló, a fentiekben felsorolt körülmény fennállásának időtartamáig, de legalább négy évre állapítja meg a járási hivatal.	A normatív közgyógyellátásra való jogosultságot négy évre állapítják meg.
A közgyógyellátásra való jogosultság kezdő időpontja a jogosultságot megállapító határozat meghozatalát követő harmadik nap.	
Az egyéni gyógyszerkeret összege a jogosult egyéni havi rendszeres gyógyszerköltsége, de legfeljebb havi 12.000,- Ft lehet. Amennyiben az egyéni rendszeres gyógyszerköltség a havi 1.000,- Ft-ot nem éri el, egyéni gyógyszerkeret nem kerül megállapításra	
Az eseti keret éves összege 6.000,- Ft.	